

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen  
2025-08-25  
Besvaras senast  
2025-09-03 kl. 12.00

Till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

**2024/25:1383 Kommunernas fordran för fastighetsavgift**

Sveriges Kommuner och Regioner med flera har påtalat problematiken för kommunerna med den fordran som kommunerna har gällande den kommunala fastighetsavgiften. Samtidigt har i stort sett alla kommuner behov av investeringar. Det kan till exempel gälla behovet av fler äldreboenden utifrån den ökande andelen äldre i befolkningen.

År 2008 reformerades den statliga fastighetsskatten, och delar av den gjordes till en kommunal intäktskälla: den kommunala fastighetsavgiften. Införandet gjordes neutralt, vilket betydde att alla kommuner fick samma intäkt räknat i kronor per invånare år 2008, och det växlades mot ett minskat generellt statsbidrag. Regleringen motsvarade 12 miljarder kronor. Årliga förändringar av kommunernas sammantagna taxerade avgifter sedan 2008 tillfaller den enskilda kommunen och läggs till det ursprungliga regleringsbeloppet. Liksom för inkomstskatten blir utfallet av fastighetsavgiften fastställt knappt två år efter det att året inleds. För inkomstskattemedel görs en uppräkningsutgång till utbetalningsårets förväntade nivå, och utifrån denna uppräknade skattebas beräknas utbetalningarna. När utfallet blir känt görs en avräkning mellan utfallet och de uppräknade (utbetalda) skattemedlen. Över- eller underskott regleras vid ett enskilt tillfälle. För fastighetsskattemedel görs ingen uppräkningsutgång. Eftersom samma redovisningsprincip tillämpas för fastighetsavgiften som för inkomstskattemedel bokar kommunerna i redovisningen upp den förväntade intäkten för året. Denna bygger på en prognos för förändringen de två senaste åren samt den ackumulerade förändringen av intäkterna sedan 2008. Eftersom det är två år som skiljer nivån på utbetalningen från det år som avses kommer fordran i ett bokslut att bestå av den ackumulerade kända intäktsförändringen sedan 2008 för två år (det vill säga gånger två) samt prognos för intäktsökningen de två senaste åren. Så länge intäkterna ökar kommer också fordran att öka. Så har också skett i alla kommuner, även om intäkterna inte ökat alla år i alla kommuner.

I boksluten för 2022 var kommunernas sammanlagda fordran på staten 16 miljarder. Som exempel kan jag ta Orsa kommun, som har 31 miljoner i fordran, Älvdalen, som har 40 miljoner, och Malung-Sälen, som har drygt 90 miljoner. Dessa belopp stiger för varje år så länge staten inte reglerar fordran. Dessutom får kommunerna ingen ränta på beloppen. Detta samtidigt som det finns stora behov av investeringar i kommunerna och samtidigt som kommunerna får betala ränta på de pengar de måste låna för att investera.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga finansminister Elisabeth Svantesson:

Har ministern och regeringen några planer för att reglera fordran till kommunerna och se till att de inte uppstår igen, och i sådana fall på vilket sätt?

.....

Marie Olsson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann